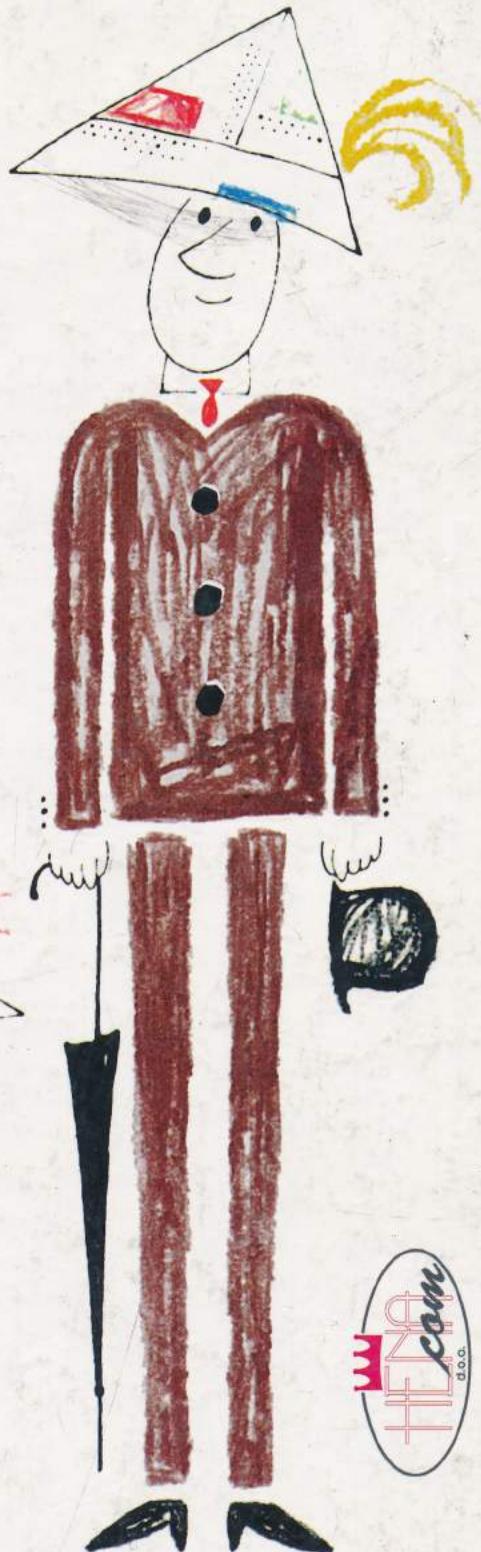
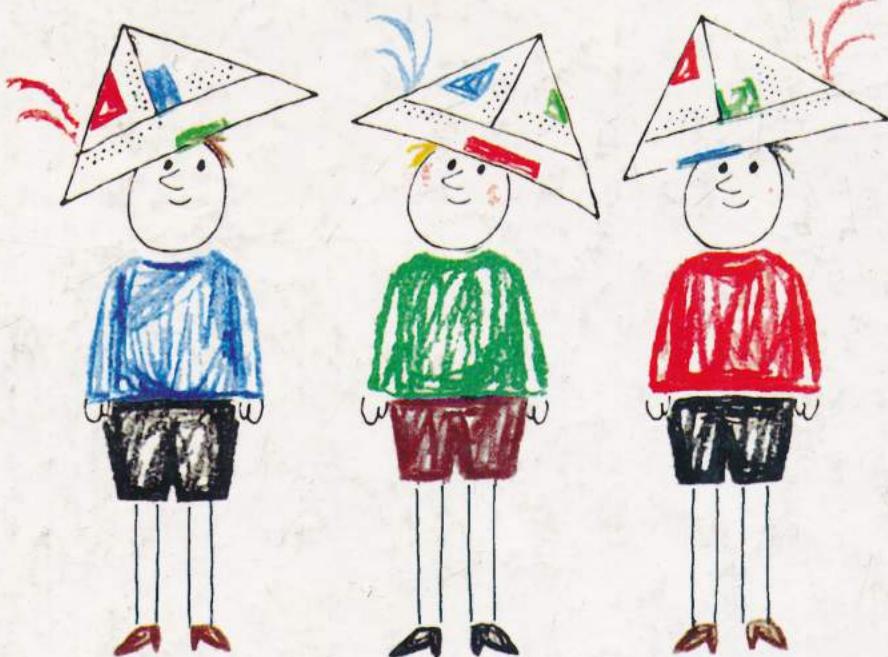

Éva Janikovszký

DA SAM ODRASTAO...

oslikao László Réber

Nakladnik
HENACOM d.o.o.
Zagreb

Grafička priprema
ANDREA & KAŠMIR

Tisk
TISKARA RIJEKA d.d.
Rijeka

Naklada
3000

Naslov izvornika
HA ÉN FELNÖTT VOLNÉK

Tekst © Éva Janikovszky 1965.
Ilustracije © László Réber 1965.
BUDAPEST

Prevela s madžarskog
Ljerka Damjanov-Pintar

ISBN 953-6510-05-7

Éva Janikovszký

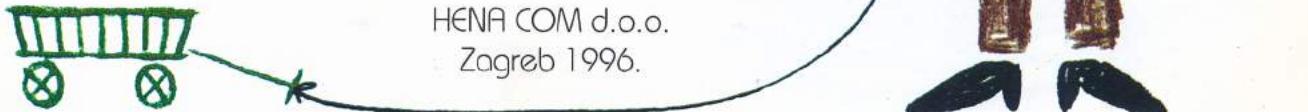
oslikao László Réber

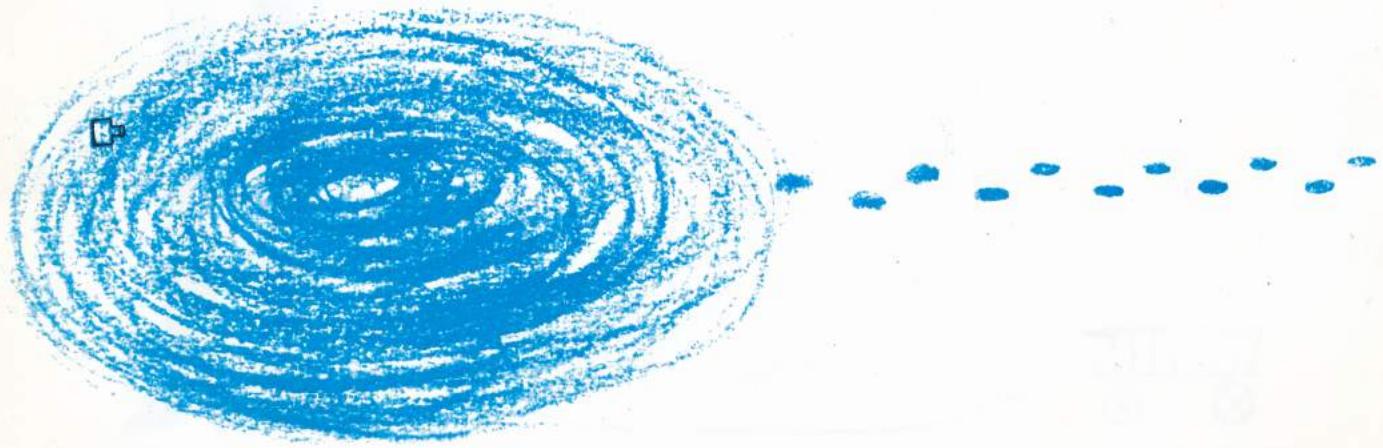
DA SAM ODRASTAO...

Prevela s madžarskog
Lijerka Damjanov-Pintar

Priredila
Dubravka Težak

HENA COM d.o.o.
Zagreb 1996.

Svako dijete zna,

pa i ono najmanje,

da je biti zločest
mного занимливее

nego biti dobar.

Biti stalno dobar
užasno je dosadno,

a osim toga i zamorno.

Ako nastojiš jesti nožem i vilicom, izleti
ti meso s tanjura.

Ako dugo sjediš
nepomično na stolici,
utrnu ti noge.

Ako želiš dobro oprati ruke,
ostali su već odavno za stolom
kad ti dođeš.

Odrasli neprestano ponavljaju jedno te isto:

ili:

Nemoj biti zločest!

Budi dobar!

ili:

Budi poslušan!

ili:

PONAŠAJ SE PRISTOJNO!

Lako je to reći!
Uzalud **odrasli**
govore:

Svako dijete zna, čak i ono najmanje,

da je mnogo bolje biti odrastao!

Odrasli mogu obući
što god im
padne na pamet.

Kad čuju sirenu
vatrogasnog automobila,
smiju se nagnuti kroz prozor.

lako su znojni,
smiju se napiti vode.

Pozdrav mogu promrljati
kako im se svidi

i ne moraju u krevet
kad je televizijski program
najzanimljiviji.

Ali to još nije sve.

Odrasli uvijek rade ono što žele,
a dijete mora raditi što **odrasli** hoće.
Odrasli neprestano opominju dijete:

Obuci pulover!

Gledaj pred sebe!

NE GRIZI NOKTE!

Pospremi igračke!

Ako dijete ne posluša, onda slijedi:

**Koliko ti puta moram reći da opereš ruke?
Ovakav ne možeš sjesti za stol!**

**Koliko ti puta moram reći da obučeš
pulover? Zar se želiš prehladiti?**

*Koliko ti puta moram reći da gledaš pred
sebe jer ćeš pasti na nos!*

**KOLIKO TI PUTA MORAM REĆI DA NE GRIZEŠ
NOKTE? TO JE RUŽNO I POGLEDATI!**

*Koliko ti puta moram reći da pospremiš igračke?
Zar da uvijek ja spremam za tobom?*

Ako dijete još uvijek ne posluša,
čut će:

Reci, sinčiću dragi, koliko ti puta moram reći:

Operi ruke!

Obuci pulover!

Gledaj pred sebe!

NE GRIZI NOKTE!

Pospremi igračke!

Koliko ti puta moram reći?

Koliko ti puta moram reći?

KOLIKO TI PUTA MORAM REĆI?

Odrasli to ponavljaju toliko puta dok dijete na kraju ne posluša

i opere ruke,

i obuče pulover,

i gleda pred sebe,

i ne grize
nokte,

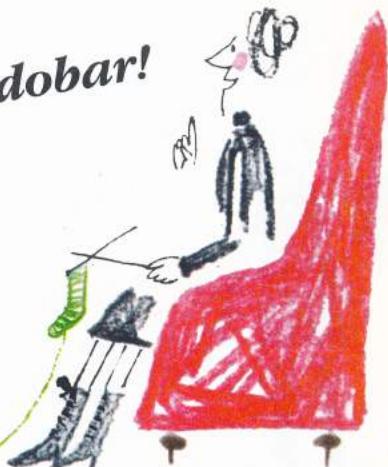
i pospremi
igračke.

Onda su **odrasli** sretni.

Ponetko od odraslih je toliko sretan da se smiješi i kaže:

Vidiš, sinčiću, kako možeš biti dobar!

Ali ima i takvih koji, čak i kad su konačno sretni, samo vrte glavom i kažu:

RECI, SINČIĆU, ZAR NISI MOGAO ODMAH POSLUŠATI?

Ne znam zašto su **odrasli** toliko sretni kad im se dijete lijepo ponaša.

Kakvo je zadovoljstvo u tome?

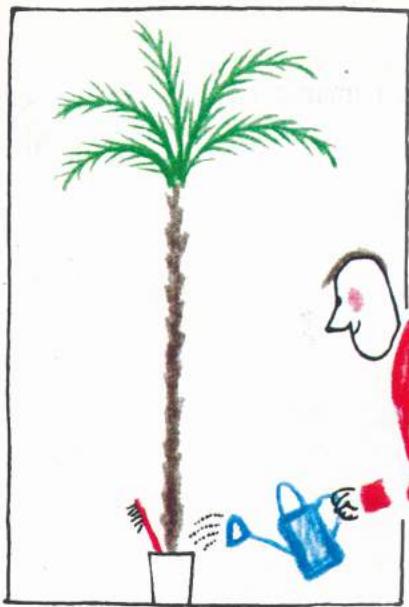
Da sam **odrastao**, ja bih bio sasvim drukčiji i mnogo
toga bi me veselilo.

Prije svega, veselio bih se
da mogu raditi što želim.

Da sam **odrastao**,
ne bih nikada
sjedio na stolici,
već bih uvek
klečao.

Ruku u bijeloj rukavici povlačio bih po svakoj željeznoj ogradi.

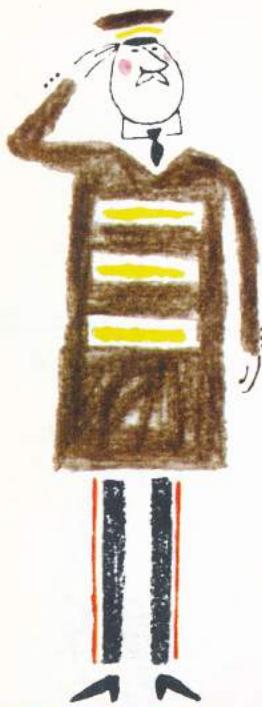
U čašu za pranje zuba posadio bih
košticu datulje da klja.

Prije svakog ručka
pojeo bih cijelu
čokoladu.

Rukama bih hvatao muhe.
Naravno, tek onda kad naučim kako se to
radi.

Da sam **odrastao**,
uvijek bih hodao u
tenisicama.

Poslije juhe bih popio dvije čaše vode.

Ulicom bih išao
natraške.

Pomilovao bih svaku mačku lutalicu.

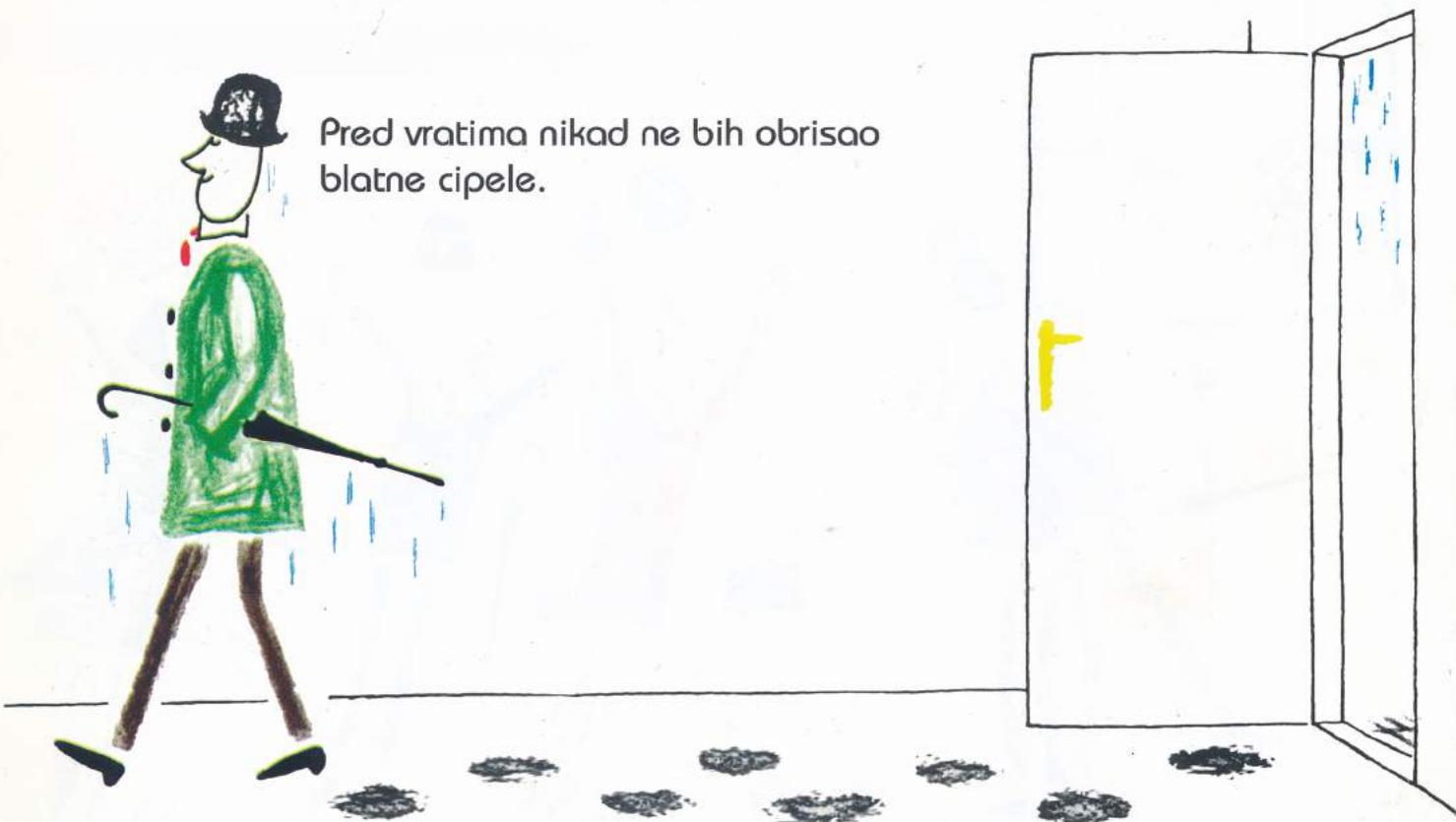
Prodorno bih zazviždao, da se svi uplaše i pogledaju
prema meni. Naravno, ako do tada naučim zviždati s
dva prsta u ustima.

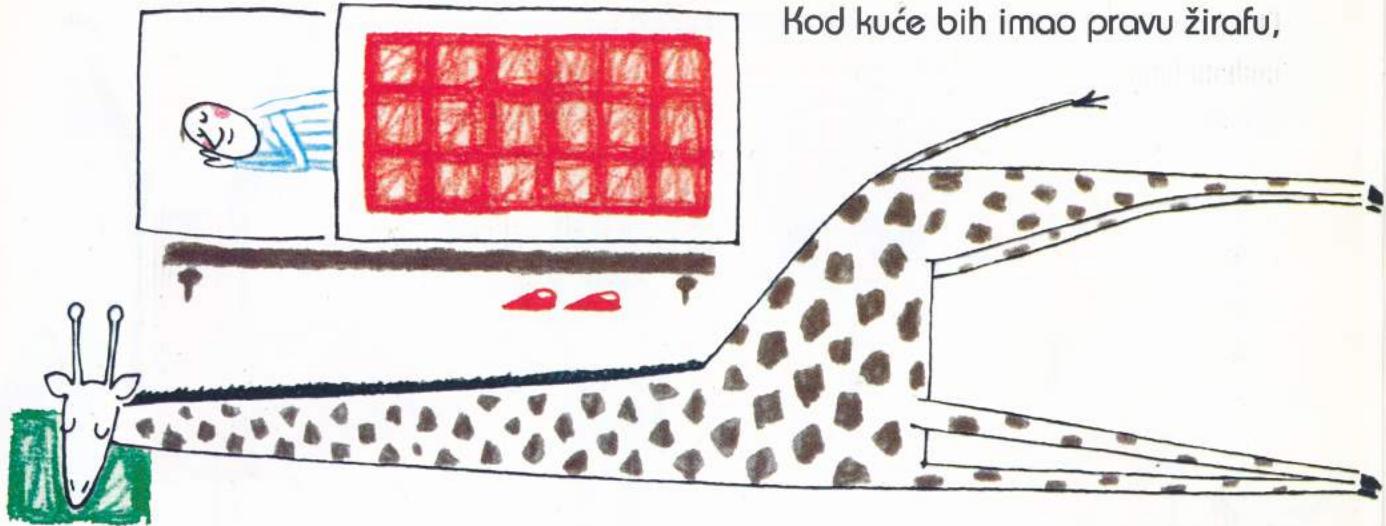

Da sam
odrastao, u
gostima bih
neprekidno
mlatarao
nogama pod
stolom.
Nikada ne bih
brisao nos
maramicom,
nego bih samo
šmrcao.

Pred vratima nikad ne bih obrisao
blatne cipele.

Kod kuće bih imao pravu žirafu,

koja bi spavala kraj moga kreveta.

Pozvonio bih
na vratima
svake kuće s
vrtom, ako se
ne bih plašio
da će me
ugristi pas.

Da sam odrastao, oženio bih se

djevojkom koja bi
možda vršnula kad
ugleda žabu, ali nikad
ne bi rekla: "Fuj".

Oženio bih se
djevojkom koja bi znala
puhati mjehuriće od
sapunice koji se nikad
ne bi rasprsnuli;

koja bi se uplašila,
ali se ne bi
naljutila, kad joj kraj
uha puknem
papirnatom
vrećicom:

i koja bi znala čvrsto zavezati uže za mog zmaja.

Ja i moja žena puzali bismo četveronoške po podu
koliko god želimo i pritom bismo trubili iz sve snage.

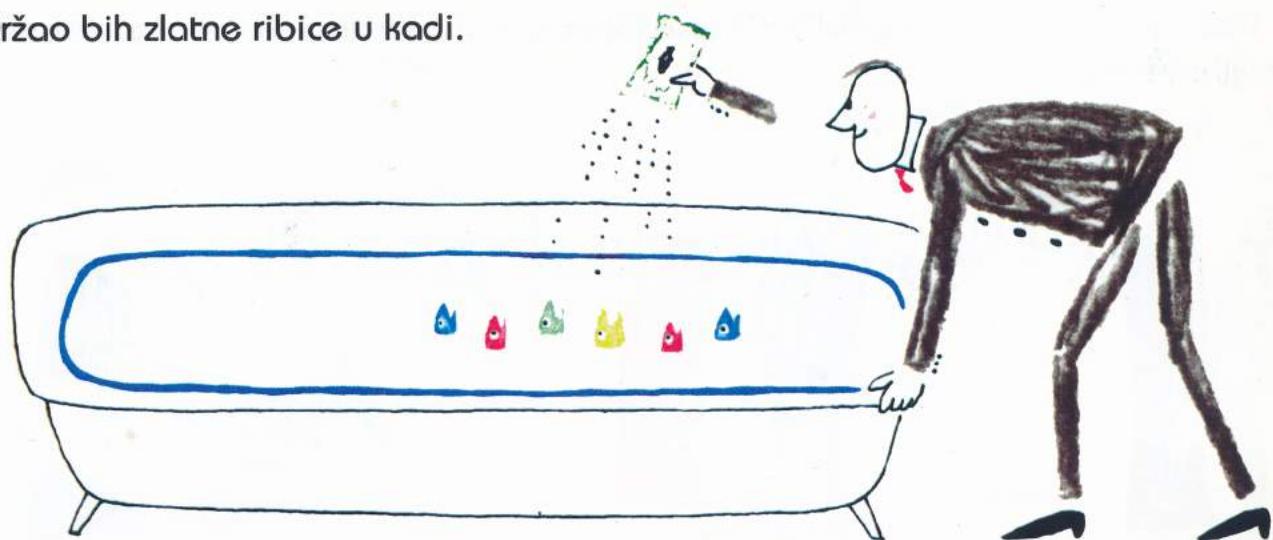
Bili bismo **odrasli** i nitko nas ne bi smio opominjati da će
poludjeti ako ne prestanemo.

• Da sam **odrastao** i
• oženjen, živio bih u stanu u
kojem bih se mogao loptati
u sobi i uzgajati hrast u
tegli.

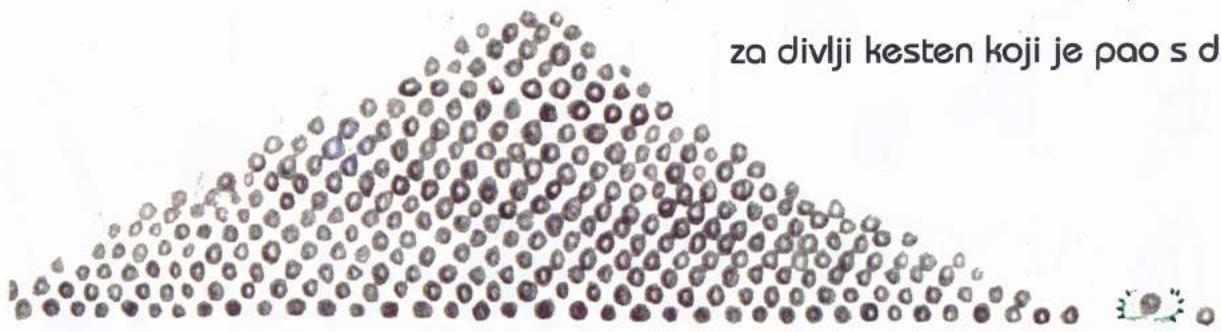

Držao bih zlatne ribice u kadi.

Što donesem kući, ne bi se bacilo.
Za sve bi se pronašlo mjesto:

za divlji kesten koji je pao s drveta

ili zardjali čavao,

ili zapetljano uže,

ili staru tramvajsку kartu,

ili bolesnog ježića.

Naši susjedi bili bi samo takvi stričevi i tete koji bi nam dozvoljavali da hvatamo njihove kanarince,

koji bi nas
nudili
okrajcima
upravo
pečenoga
kolača,

koji bi nas slali
u trgovinu s popisom
potrebnih stvari

i uz smiješak nas
nagovarali da igramo
nogomet pod prozorom.

Da sam **odrastao** i oženjen, imao bih mnogo djece, jer je mnogo djece potrebno za igre koje ja volim.

Bio bih toj djeci otac, a djevojka kojom bih se oženio, njihova majka.

Ja i djevojka kojom bih se oženio, i sva djeca,
igrali bismo se cijeli dan!

A ako budemo imali
još više djece,
takmičit ćemo se u

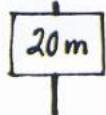
trčanju,

skakanju,

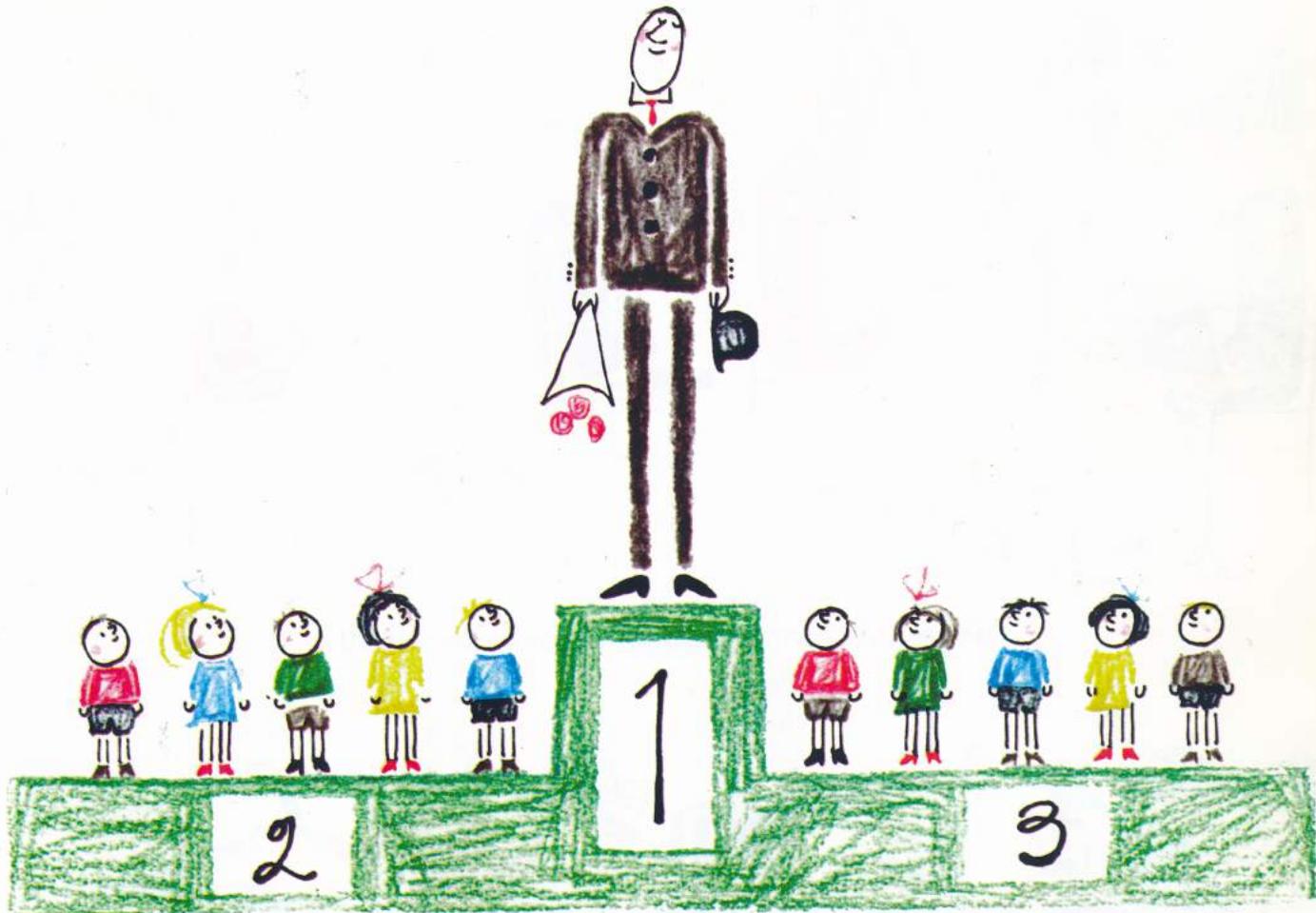
bacanju kugle,

a priredit ćemo i utrku na romobilima.

Ja bih uvijek pobjedio da se djeca mogu ponositi svojim tatom.

Naša djeca ne bi nikada tužakala,
ne bi se nikada tukla, ne bi nikada plakala i nikada ne bi uzimala tuđe
igračke, jer ja ne volim djecu koja tužakaju, tuku se i plaču i koja uvijek žele
uzeti tuđu igračku.

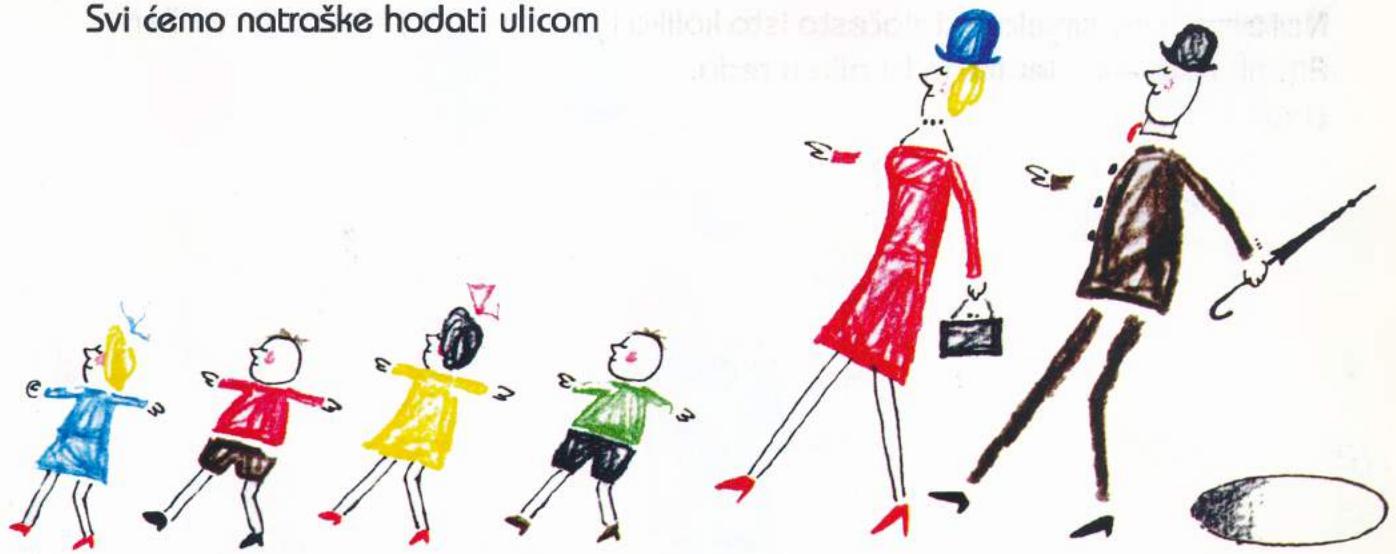
Naša bi djeca smjela biti zločesta isto koliko i ja i djevojka kojom bih se oženio.
Ali, ni malo više, jer to ne bi bilo u redu.
U gostima ćemo svi jednakom mlatarati nogama pod stolom.

Prije ručka ćemo podijeliti veliku čokoladu.

Svi čemo natraške hodati ulicom

i svatko će od nas pomilovati mačku lutalicu,

ali samo po redu, jedan po jedan.

U proljeće bi sva djeca
dobila jednake balone,
samo bi moj
bio malo veći, jer ja
sam njihov tata.

Ljeti bih svakome djetetu
kupio jednako velik
sladoled, samo bih sebi
kupio malo veći, jer sam ja
njihov tata.

U jesen bi svako dijete smjelo zagaziti u baru,
ali ja bih stao u najdublju, jer ja sam njihov
tata.

Zimi bi se svako dijete
smjelo popeti na snježni
brežuljak, ali ja bih se
popeo na najviši, jer ja
sam njihov tata.

Tako je pravedno.

Jer, ako oni dobiju veći balon, veći sladoled, ako oni stanu u dublju baru, ako se oni popnu na viši snježni brežuljak, kakve onda koristi od toga što sam **odrastao?**
Samo da već jednom odrastem!

Ali, još sam ovako
malen,

a da postanem ovako **velik**,

moram narasti
još ovoliko.

A dok ne narastem toliko,
moram biti poslušan
i prati ruke
i oblačiti pulover
i gledati pred sebe
i ne smijem gristi nokte
i moram pospremati igračke,
a o ostalom da i ne govorim.

Kad budem velik, prljavih ču ruku sjesti za stol.

Hodat ču uvijek u majici
kratkih rukava.

Neću gledati ispred sebe,
makar pao na nos.

Izgrist ču svaki nokat sve do mesa
i razbacat ču igračke, a o ostalom da i ne govorim.

Joj, kako će samo biti lijepo kad **odrastem**!

Samo jedno ne shvaćam.

Tata i mama su već **odrasli**.

Zašto ipak peru ruke, zašto ipak oblače pulover,
zašto ipak gledaju ispred sebe, zašto ipak ne
grizu nokte, zašto ipak uredno pospremaju svoje
stvari?

Upitat ču ih jednom.

ISBN 953-6510-05-7